

Юлія КАРЧОВА,
orcid.org/0000-0001-5970-086X
кандидатка мистецтвознавства,
старша викладачка кафедри естрадного та народного співу
Харківської державної академії культури
(Харків, Україна) karchova80@gmail.com

НАРОДНОПІСЕННЕ МИСТЕЦТВО У ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ГУРТІВ «GO-A» ТА «КУРБАСИ»: ГРАДАЦІЇ МОДИФІКАЦІЇ ФОЛЬКЛОРУ

Потужний розвиток народнопісенного напрямку сучасної української масової музики, плюралізм векторів новаційних виконавських інтерпретацій народнопісенної виконавської парадигми в естетичних вимірах сьогодення актуалізує дослідження їхніх виконавських особливостей. Метою статті є висвітлення специфіки виконавської творчості гуртів «Курбаси» та «Go-A» як носіїв народнопісенного мистецтва в контексті мистецтва естради. Декларуючи потребу у відродженні давніх шарів національної музичної культури, на основі синтезу традицій та новацій ці творчі колективи демонструють різні алгоритми трансмісії фольклору в сучасний культурний простір.

У статті окреслено такі особливості виконавської діяльності гурту «Go-A»: нівелювання меж естетичних форматів; синтез фольклору та народнопісенного виконавства в стилістиці електро-фольку; створення полікультурного діалогу в синхронії та діахронії; змістотворна, драматургічна, семантична значущість інструментального компонента; значущість електронних звукових ефектів; створення естетики контрасту, зокрема, на основі зіставлення механізованої електронної звучності та «живого» вокалу, фольклорного мелосу та урбанізованого сценічного іміджу; емансипація ритму та його змістотворна функція; пріоритетність архаїчної, календарної пісенності; уникання ліричного начала, «інструменталізація» переважно сольного вокалу та збереження деяких атрибутивних рис народнопісенної виконавської парадигми; знакове відтворення пластичного складника та фактична відмова від візуального складника народнопісенного виконавства; позаемоційність, графічність образу вокалістки.

У виконавському «образі» гурту «Курбаси» виявлено такі риси: тяжіння до полілогу культур – залучення інструментів академічної музичної та фольклорної традицій; мультиінструменталізм; тяжіння до естетики world music та введення фольклору в простір академічного музичного мистецтва; осмислення фольклору як цілісного явища національної культури; тяжіння до гуртового співу, збереження народнопісенної виконавської парадигми та тяжіння до її академічній модифікації; розмаїтість жанрових орієнтацій та значущість ліричного начала; спрямованість на репрезентацію фольклору в масштабних мультимедійних театралізованих, технічно новаційних проєктах-перформансах; змістотворна та драматургічна вагомість візуального, пластичного компонентів народнопісенної виконавської парадигми.

Ключові слова: фольклор, народнопісенна виконавська парадигма, традиції, новації.

Yuliya KARCHOVA,
orcid.org/0000-0001-5970-086X
Candidate of Art Criticism,
Senior Lecture at the Department of Folk and Variety Vocal
Kharkiv State Academy of Culture
(Kharkiv, Ukraine) karchova80@gmail.com

FOLK-SONG ART IN THE CREATIVITY OF THE GROUPS “GO-A” AND “KURBASY”: GRADING FOLKLORE MODIFICATION

The purpose of this article is cover the executive creativity of the “Go-A” and “Kurbasy” as carriers of folk-song art in the context of variety art. *The methodology of this study* is based on the principles of the musical-interpretive approach and stylistic analysis. *The scientific novelty of this research* is to identify the specifics of the innovation representation of the folk-song performance paradigm in the space of contemporary Ukrainian art. **Conclusion.** Declaring the need for the revival of the ancient layers of national musical culture, the groups “Go-A” and “Kurbasy” on the basis of the synthesis of traditions and innovations demonstrate various algorithms of folklore transmission in modern cultural space.

The article outlines the features of the performance activity of the group “Go-A”: leveling of limits of aesthetic formats; synthesis of folklore and folk-song performance in electro-folk stylistic; creation of multicultural dialogue in synchrony and diachrony; meaningful, dramatic, semantic significance of the instrumental component; significance of

electronic sound effects; creation of aesthetic of contrast, in particular on the basis of comparing mechanized electronics and a "living" vocal, folk melos and urbanized stage image; emancipation of rhythm and its meaningful function; priority of archaic, calendar songs; avoiding the lyrical principle, "instrumentalization" mainly solo vocals and preserving some attribute rice of folk-song performance paradigm; a significant preproduction of the plastic component and the actual rejection of the visual component of folk-song performance; outstanding, graphicity of the vocalist's image.

In the performance "image" of the group "Kurbasy", such features are revealed: gravity to the cultural polylogue – the involvement of instruments of academic musical and folk traditions; multi-instrumentalism; gravity to the World Music and the introduction of folklore in the space of academic musical art; comprehension of folklore as a holistic phenomenon of national culture; gravity to group singing, preserving the folk-song performance paradigm and gravity to its academic modification; diversity of genre orientations and significance of the lyrical principle; orientation for the representation of folklore in large-scale multi-media theatrical, technically innovation performances; meaningful and dramatic impotence of visual, plastic components of the folk-song performance paradigm.

Key words: *folklore, folk-song performance paradigm, traditions, innovations.*

Постановка проблеми. Стильове різноманіття сучасної української естради, формуючись під неоднозначним впливом глобалізації та глокалізації (Уманець, 2020), детермінує особливу складність творчої самоідентифікації митця-виконавця та осмислення ним власної місії. Потужність відцентрових щодо національного начала електронних експериментів, джазу, поп-масової лірики, поп-кітч, репу, соулу тощо спонукає дослідників декларувати ризик втрати естрадним мистецтвом його автентичності (Самая, 2016: 51) та потребу «адаптації його до національної ментальності» (Самая, 2016: 57). Доцентровим чинником збереження національної художньої картини світу й іманентних основ ментальності в сучасній українській естраді є тенденція новаційної репрезентації національного народнопісенного виконавства, музикологічне дослідження якої є важливим у теоретичному та практичному вимірах. Забезпечуючи осмислення особливостей сучасного буття фольклору, феноменологічної й онтологічної специфіки сучасної національної музичної культури та особливості її місії у світовому просторі, дослідження виконавських версій фольклорного спадку слугуватиме розвитку народнопісенного «вектору» української музики та його творчому опануванню в системі фахової музичної освіти.

Актуальність статті зумовлена потребою в осягненні музикологічним знанням художніх реалій сучасності, зокрема буття фольклорного «струменя» української масової музики, дисонансом між його стильовою та музично-виразовою мобільністю, високим новаційним потенціалом, активністю «входження» у простір світової культури та дискретністю висвітлення творчості виконавців-репрезентантів народнопісенного модусу національної естради. **Актуалізуючий** модус статті пов'язаний із необхідністю формування нової генерації естрадних виконавців, орієнтованих на збереження національного фольклорного спадку і торування новаційних шляхів його трансляції в сучасному художньому просторі.

Аналіз досліджень доводить значне зростання уваги дослідників до питань сучасної репрезентації фольклору, зокрема, в контексті мистецтва естради та плюралізм дослідницьких спрямувань у висвітленні специфіки буття фольклору за умов його «модуляції» в інший естетичний контекст. У розвідках А. Бочук (2019), Т. Рябухи (2017), В. Тормахової (2017), О. Трінько (2021), А. Фурдичка (2017) порушуються питання щодо специфіки української естради як сфери «щонайактивнішого відродження культурної пам'яті нації під виглядом її найдавніших етнічних джерел, що транслюють «голос роду» в ментальному ареалі, наприклад рок-музики» (Бойчук, 2019: 35), типологічних особливостей народного співу в контексті естради та динаміки розвитку її фольклорного модусу (Рябуха, 2017; Фурдичко, 2017), наголошується на наявності потужного поп-фолькового сегменту національної естради (Фурдичко, 2017: 1198) та фолктроніки як новаційного напрямку синтезування маркерів фольклору та електронної музики (Трінько, 2021: 44), окреслюються особливості напрямів взаємодії фольклору з масовою музикою (переінтонування та «проникнення» в площини джазу, поп- і рок-музики) (Тормахова, 2017: 43).

Проте у сучасному музикологічному знанні в його естрадознавчому вимірі та народнопісенному дослідницькому модусі бракує персонологічних розвідок із висвітлення естетичної та виконавської специфіки сучасних носіїв автентичного начала та особливостей втілення в їхній творчій діяльності народнопісенної парадигми. Заповнення цих дослідницьких площин є праці М. Дружинець (2021), В. Осипенко (2021), О. Трінько (2021), І. Федорової (2020), А. Фурдичка (2017), Н. Цюпи (2017) тощо. Динамічність буття народнопісенного модусу національної естради, позначеного перманентною індивідуалізованою стильовою унікальністю, актуалізує подальше заповнення персоналістичної лакуни в сучасній українській музикології для створення узагальне-

ного уявлення щодо феноменологічної й онтологічної специфіки сучасної української художньої культури.

Мета статті – висвітлити специфіку виконавської творчості гуртів «Курбаси» та «Go-A» як носіїв народнопісенного мистецтва в контексті мистецтва естради.

Виклад основного матеріалу. Відродження давніх шарів національної музичної культури – творче кредо етно-гуртів «Go-A» та «Курбаси». Синтезуючи традиції та новації, ці творчі колективи демонструють різні алгоритми трансмісії фольклору в сучасний культурний простір і плюралізм векторів його репрезентації в естетичних вимірах сьогодення.

Нівелювання меж естетичних «форматів» і створення художнього простору Культури як єдиного Тексту – один із маркерів творчого світогляду гурту «Go-A». Така орієнтованість детермінована, з одного боку, належністю учасників гурту – Каті Павленко, Тараса Шевченка, Ігорі Діденчука та Івана Григоряка – до рок-культури. З іншого боку, мету діяльності новоствореного гурту його представники первинно вбачали у відродженні основ національного художнього світогляду, що виявлено в назві «Go-A» – повернення до витоків.

Повернення до витоків народнопісенного виконавства в діяльності «Go-A» має підґрунтям електро-фольк – новаційне осмислення фольклорних виконавських народнопісенних основ у їх проєкції на сучасну стилістику та лексику, конкретизованих у палітрі засобів виразності електронної музики. Електро-фольк не є абсолютною новацією в сучасному українському естрадному мистецтві – поєднання електронного інструментального та народнопісенного вокального шарів є основою виконавських стилів «Заграви», «Аби MC», Каті Chilly, ONUKI, Alina Pash, Тоні Матвієнко («Antonina Project»), «Vroda», «Yuko», «Stelsi» тощо. У цій панорамі «Go-A» є носієм унікальної естетики, яка резонує з мультикультурними основами світоглядної парадигми сьогодення спрямованістю на полілог культур в діахронії та синхронії. Його виконавське виявлення пов'язано з наявністю у виконавській стилістиці «Go-A» маркерів сучасної та автентичної, української та африканської національних культур, електронно-інструментального та «живого» народного саунду.

У виконавській стилістиці гурту маркером сучасної музичної культури є перш за все інструментальна електронна звучність – електрогітара та синтезатор із підкреслено різкою, механізованою «амелодійною» тембровою барвою. Харак-

терними прийомами у виконавстві гурту є: часті соло електрогітари, яка виступає в деяких випадках як повноправний носій музичних смислів; створення звукових ефектів – шуми як алюзія вітру, ефект луни, що слугує засобами розширення музичного простору; безпосереднє контрастно-вибухове зіставлення «блоків» розвитку музичної тканини, які характеризує пріоритетність інструментального електронного звучання, виняткової інтенсивності динаміки та «блоків», позначених пануванням вокалу на тлі тривалих електронних «педалей»; магічна повторюваність коротких інтоном у партіях електрогітари та синтезатора, що забезпечує створення специфічного часу, позбавленого процесуальності.

В інструментальному шарі виконавства «Go-A» створення національного та історико-культурного полілогу культур й естетики контрасту детермінує й розмаїття перкусії – африканські барабани бонго та шейкери.

Інструментальну компоненту виконавства гурту також вирізняє емансипація ритму. Надання ритму самостійної, повноправної змістотворної функції загалом є атрибутивною ознакою академічного музичного мислення Новітнього часу, що уможливорює проєкціювання контрасту, як естетичного гасла гурту, у площину співставлення професійної та фольклорної традиції. У піснях гурту «Go-A» емансипація ритму відбивається в значимості коротких пунктирних ритмомем. Вони створюють жорсткий ритмічний каркас – тло розгортання вокального дійства – та формують естетику контрасту – механістичної електронної інструментальної звучності та «живого» вокалу.

Інший вимір контрасту, як маркера виконавської стилістики гурту, в інструментальному шарі створює «вторгнення» в електронну атмосферу тембру сопілки. Як семантика фольклорної інструментальної традиції, носій її тембрової унікальності, сопілка виступає у піснях гурту у функції інструментального «двійника» вокалу, своєрідного медіатора між інструментальним і вокальним шарами виконавської стилістики. Водночас сопілка використовується й у ритмічній функції для акцентуації фактурних і штрихових синкоп. Це засвідчує як певний резонанс виконавської стилістики гурту зі специфікою джазового мислення, так і полікультурну основу виконавської стилістики «Go-A».

Народнопісенні основи виконавської стилістики гурту «Go-A» постають у своєрідній репрезентації. З одного боку, вони позначені пріоритетністю календарно-обрядового циклу, зверненням до найдавніших шарів фольклору,

архаїчні інтонеми якого ментально закріплені на перцептуальному рівні. З іншого боку, така закріпленість уможливорює їх репрезентацію на візуальному рівні в «іншому» естетичному просторі – урбанізованому, декларативно «технізованому» (як у кліпі «Шум»), із відтворенням пластичного складника народнопісенного виконавства на рівні знаків.

Специфічність інтерпретації народнопісенної парадигми гуртом «Go-A» зумовлена тенденцією її «інструменталізації». Це виявляється у винятково відкритому звуковидобуванні на межі фізичних можливостей голосового апарату, тембральній пронизливості та перманентно високому рівні динаміки, надчуткій «механізованій» артикуляції. Проте збереженими у вокальному шарі виконавства гурту є такі знакові особливості народнопісенної парадигми, як горизонтальна співацька позиція, редукція складів, нейтральна звуковисотність, значущість імпровізаційного начала тощо.

Зазначимо, що особливістю репрезентації гуртом народнопісенної парадигми є уникання ліричного начала, що знаходить відображення не тільки на рівні репертуарних пріоритетів. Фактична відмова від візуального та пластичного складників народнопісенної парадигми виявляється у переважно «позаемоційному», статуарно-графічному образі вокалістки. Зазначимо, що типова сценічна експресивна рок-пластика маркує електронні «блоки» композицій гурту, що також створює ефект вибухового контрасту.

Синтез традицій та новацій є її творчим кредо гурту «Курбаси», до складу якого входять співачки Наталя Рибка-Пархоменко, Марія Копитчак (Онещак), Мирослава Рачинська та інструменталісти Володя Безвін, Артем Каменков, Маркіян Турканик, Всеволод Садовий, Олег Онещак, Орест Шарак. Один із наймолодших етно-колективів у сучасній панорамі масового музичного мистецтва України, гурт певною мірою спонтанно сформувався акторами театру ім. Леся Курбаса під час підготовки 2009 року вистави «Формули екстази» за мотивами творів Б. І. Антонича.

На відміну від гурту «Go-A», якій тяжіє до введення фольклору в його знаково репрезентативних маркерах у сферу електронної звучності, показовою ознакою виконавського «образу» гурту «Курбаси» є полікультурна спрямованість, виражена в мультиінструменталізмі. Інструментальну компоненту колективу становлять «знаки» як академічної традиції (віолончель, контрабас, скрипка, флейта, концертину), так і фольклорної, позначеної зверненням до інструментальних носіїв різних національних культур (цимбали,

бубон, дримба, кавал, джеріду, різноманіття перкусії тощо). Особливий тембровий акцент у композиціях «Курбасів» створює залучення акордеону як «знаку» і академічної, і масової музичної культур. Певне наближення до естетичного простору world music у творчій діяльності «Курбасів» віддзеркалює залучення індійських інструментів (у проєкті «Пісні лісу»).

Певним чином відтворюючи атрибутивні парадигмальні риси постсучасності, «Курбаси» репрезентують фольклор різних регіонів України як цілісне явище національної культури. Зазначимо, що в композиціях гурту «Go-A» переважають архаїчні інтонеми, позбавлені регіональної маркованості.

Відмінності в осягненні та творчій інтерпретації фольклору гуртами простежуються також у специфіці відтворення фольклорного мелосу: «Go-A» подає його в сольному вокальному виконанні (частково – в інструментальному, зокрема у партії сопілки), «Курбаси» тяжіють до гуртового виконання із чітко вибудованою вертикаллю звучності.

Різняться й жанрові пріоритети гуртів. «Go-A» ґрунтується на відтворенні найдавнішого обрядового фольклору; у творчій діяльності «Курбасів» принципово значимою є як акцентуація ліричного начала, так і виняткова масштабність жанрової палітри, котру складають колядки, весільні пісні, пісні літнього циклу, балади дуже значущою є лірична компонента,

Відмінними є в творчій діяльності гуртів засоби відтворення народної пісенності у просторі сучасної масової культури. «Go-A» тяжіє до її трансляції в межах традиційно концертного простору та в естетичних параметрах кліпу, «Курбаси» орієнтуються на синтетичні масштабні проєкти – етноперформанси (Бреславець, 292). Тому статус змістотворних конструктів для «Курбасів» набувають мультимедійні засоби, відеоряд із залученням голограм, дзеркального проєкційного екрану (мультимедійний проєкт Розколяда «Дай Боже»).

Жанрове різноманіття репертуару «Курбасів» – чинник модифікування народнопісенної парадигми. Це відбивається, з одного боку, в тяжінні до її академічної версії, яка характеризується округлим звуком на опорі, чіткістю інтонування. Тяжіння до гуртового співу та лірична домінанта детермінують також такі характерні ознаки модифікування народнопісенного виконавства, як: уникання нейтрального інтонування та високої динамічної напруги, тяжіння до акордової фактури на основі гомофонно-гармонічного

мислення, змістовне значення динамічних градацій. З іншого боку, зокрема, в піснях календарного циклу наявне збереження таких маркерів народнопісенної парадигми, як: відкрите звуковидобування, горизонтальна вокальна позиція, слабкий імпеданс, тверда атака, перенос наголосів, редукція складів тощо.

Унікальність виконавської стилістики «Курбасів» – у театралізованій репрезентації фольклору. У поетично-співочому дійстві «Чим пісня жива» з нагоди 80-ліття Музею Івана Франка та в межах реалізації проекту «Музей людей. Дім. Храм Форум» перед аудиторією постає не власне фольклор у його автентичній «версії», а «театр у театрі». Відтворюючи особливості осягнення значущості національного фольклорного спадку українською інтелігенцією на межі XIX-XX ст., «Курбаси» створюють виставу, в якій серцевина дійства – гуртове виконання ліричних пісень у контексті домашнього музикування в середовищі інтелігенції. Додаткові нюанси театралізації та «нашарування» культурних просторів утворюються завдяки «накладанню» живого та «фіксованого» звучання, голосів та фонограми із застосуванням електронних ефектів, гуртового та сольного співу, співу та мелодекламації віршів.

У проєкті «Чар-творення» «Курбаси» створюють атмосферу фольклорного дійства, в якому в художню цілісність зливаються інструментальний шар (цимбали, контрабас, скрипка), вокальний із типовими засобами фольклорної вокальної виразності (відкрите звуковидобування, спів на посмішці, вигуки, глісандо, нейтральна інтонація, йодлі, наслідування звуків природи) та візуальний, виявлений в «алюзійній» фольклорності костюмів, специфічній пластиці. Саме єдність рухів слугує чинником візуального об'єднання вокалісток в єдиний співочий організм, створення ефекту сценічної соборності. Посилення такого ефекту в проєкті Розколяда «Дай Боже» забезпечує специфічний хронотоп сценічного дійства. Фактична відсутність сценічного руху, статуарність, збереження єдиної постави виконавців протягом всієї вистави, перманентне коливання інтонаційного рівня мелодекламації легенд на тлі прозорого звучання цимбал «переводять» дію в перцептуальний простір і формують атмосферу консолідації виконавців й аудиторії, атрибутивну для народнопісенного виконавства.

Синтез поезії та народнопісенного виконавства – естетична основа проєкту Розколяда «Дай Боже», в якому поєдналося виконання колядок, щедрівок і гуцульських легенд.

Синтетичність фольклорних дійств «Курбасів» віддзеркалюється в змістовно значимому візуаль-

ному компоненті. У деяких випадках цей компонент у виконавській стилістиці характеризується певною гіперболізацією національного начала, що знаходить вираження в оздобленні костюмів вишитими іконами, гігантськими намистами та коронами.

Вектор репрезентації народнопісенного виконавства гурту «Go-A» спрямований на його модуляцію у сферу електронної звучності. Гурт «Курбаси» тяжіє до різнобарвності втілення народнопісенної парадигми, зокрема, у просторі сучасної академічної музики в її експериментальному, пошуковому вимірі. Прикладом цього є участь гурту у виконанні «V-симфонії» – «Симфонії гонгів» Андреюса Сутугінаса. У цьому гранично новаційному, імпровізаційному творі в синтетичну єдність зливаються вокальне начало, виявлене в народнопісенному виконавстві, та інструментальне начало в різноманітті просторів його буття: академічного – в його тембрових (симфонічний оркестр) та жанрових (симфонія) знаках і фольклорного – в різноманітті національного інструментарію.

Попри відмінності естетичних засад творчості та векторів осягнення й репрезентації фольклору, народнопісенної виконавської парадигми, гурти «Go-A» та «Курбаси» об'єднує служіння місії збереження фольклорного спадку та осмислення його як неповторного, атрибутивно не фіксованого явища, буття якого розгортається тільки у просторі творення та консолідації з аудиторією.

Висновки. Декларуючи збереження фольклору як творчу місію, гурти «Go-A» та «Курбаси» демонструють різноманіття його буття в естетичних вимірах сучасності при єдності осмислення фольклорного спадку та народнопісенної виконавської парадигми як первинно усних, нефіксованих феноменів і тяжіння до наповнення їх новачіями.

Специфіку виконавської діяльності гурту «Go-A» зумовлюють: нівелювання меж естетичних форматів; синтез фольклору та народнопісенного виконавства в стилістиці електрофольку; створення полікультурного діалогу в синхронії та діахронії; змістотворна, драматургічна, семантична значущість інструментального компонента; значущість електронних звукових ефектів; створення естетики контрасту, зокрема, на основі зіставлення механізованої електронної звучності та звучності «живого» вокалу, фольклорного мелосу та урбанізованого сценічного іміджу; емансипація ритму та його змістотворна функція; пріоритетність архаїчної, календарної пісенності; уникання ліричного начала, «інстру-

менталізація» переважно сольного вокалу та збереження деяких атрибутивних рис народно-пісенної виконавської парадигми; відтворення пластичного складника народнопісенного виконавства на рівні знаків, фактична відмова від візуального складника народнопісенного виконавства; позаемоційність, графічність сценічного образу вокалістки.

Виконавський «образ» гурту «Курбаси» вирізняють: тяжіння до полілогу культур – залучення інструментів академічної музичної та фольклорної традицій; мультиінструменталізм; тяжіння до естетики world music та введення фольклору в простір академічного музичного мистецтва; осмислення фольклору як цілісного явища національної культури; тяжіння до гуртового виконання та репрезентації народнопісенної виконавської парадигми в її феноменологіч-

ній унікальності та академічній модифікації; розмаїтість жанрових орієнтацій та значущість ліричного начала; спрямованість на репрезентацію фольклору в масштабних мультимедійних театралізованих проєктах-перформансах із залученням технічних новацій; змістотворна та драматургічна вагомість візуального, пластичного компонентів народнопісенної виконавської парадигми.

Перманентне оновлення панорами сучасного національного музичного мистецтва та новаційного репрезентування фольклору, модифікування народнопісенної виконавської парадигми дозволяє пов'язати **перспективи подальших досліджень** із висвітленням естетичних засад творчої діяльності таких носіїв народної пісенності, як Оксана Муха, гуртів «Ptakha», «Божичи», «Даха-Браха» тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бреславець Г. М. Мистецькі етноперформанси в сценічній практиці гурту «Курбаси». *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* : матеріали Міжнародної наукової конференції. Харків : Харківська державна академія культури. 2020. С. 291–292.
2. Бойчук А. Естрадне мистецтво співу у виклику сьогодення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. № 5. С. 33–37.
3. Дружинець М. І. *Естрадне музичне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століття як фактор євроінтеграції української культури* : дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ, 2021. 226 с.
4. Осипенко В. В. Етноестетика української народнопісенної традиції у виконавській творчості співачки Оксани Мухи. *Культура України*. 2021. № 72. С. 124–130.
5. Рябуха Т. М. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Харків, 2017. 20 с.
6. Самая Т. В. Вокальне мистецтво в мистецтвознавчій науці: перспективи дослідження. *Культура України. Серія «Мистецтвознавство»*. 2016. № 53. С. 50–59.
7. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез. Київ : Ліра-К, 2017. 2014 с.
8. Трінько О. Українська фолктроніка: синтез фольклору та поп-музики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. № 36. Т. 3. С. 33–37.
9. Уманець О. В. (2020). Глокалізація. *Соціологія права : енциклопедичний словник* / за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2020. С. 186–188.
10. Федорова І. Ф. World music: походження, особливості еволюції та сучасні модифікації явища : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2020. 235 с.
11. Фурдичко А. Поп-фольк як явище культурних етно-адаптаційних процесів сучасного музичного мистецтва України. *Народознавчі зошити*. 2017. № 5 (137). С. 1198–1207.
12. Цюпа Н. П. Специфіка народного вокалу у сучасному мистецькому просторі України (на прикладі діяльності камерних вокальних ансамблів). *Молодий вчений*. 2017. № 2 (42). С. 109–112.

REFERENCES

1. Breslavets, G. M. (2020). Mystetz'ki ethnopformansy v stzenichniy practytzi gurtu "Kurbasy" [Artistic ethnopformances in "Kurbasy" scenic practices]. *Cultural studies and social communications: innovation strategies of development*. Proceeding of the International Scientific Conference (pp. 291–292). Kharkiv : Kharkiv State Academy of Culture [in Ukrainian].
2. Boichuk, A. (2019). Estradne mystetstvo spivu u vyklyku s'ogodennya [The single art of singing in the challenge of today]. *Aktual'ni pytannia humanitarnykh nauk*, 25, pp. 33–37 [in Ukrainian].
3. Druzhynets, M. I. (2021). Estradne musichne mystetstvo Ukrayiny kintzya XX – pochatku XXI stolittya yak factor evrointegrayziji ukrayins'koyi kultury [Ukrainian pop musical art of the late XX – early XXI century as a factor of European integration of Ukrainian culture]. *Candidate's thesis*. National academy of culture and art management. Kyiv [in Ukrainian].
4. Osypenko, V. (2021). Ethnoestetyca ukrayinskoyi narodnypisennyi tradyziyi u vykonavs'kyy tvorchoosti spivachky Oksany Mukhi [Ethnoaesthetics of the Ukrainian folk song tradition in the performance of the singer Oksana Mukha]. *Kul'tura Ukrayiny*, 72, pp. 124–130 [in Ukrainian].

5. Ryabuha, T. M. (2017). Vytoky ta intonatsiyni skladoivi ukrayins'koyi pisennoyi estrady [Origins and intonation parts of the Ukrainian song variety art]. *Candidate's thesis*. I. P. Kotlyarevsky Kharkiv National University of Arts. Kharkiv [in Ukrainian].
6. Samaya, T. V. (2016). Vocal'ne mystetstvo v mystetstvoznavchiy nautzi: perspeytyvy doslidzhennya [Vocal variety arts in art criticism: research perspective]. *Kul'tura Ukrainy. Seria : Mystetstvoznavstvo*, 54, pp. 50–59 [in Ukrainian].
7. Tormakhova, V. M. (2017). *Ukrains'ka estradna musica i folklor: vzayemopronyknennya i syntez [Ukrainian pop music and folklore: interpenetration and synthesis]*. Kyiv : Lira-K [in Ukrainian].
8. Trinko, O. (2021). Ukrayns'ka folktronika: synthes folklore ta pop-musyey [Ukrainian folktronica: synthesis of folklore and pop-music]. *Aktual'ni pytannia gumanitarnykh nauk*, 36, T. 3, pp. 33–37 [in Ukrainian].
9. Umanets, O. V., Trebin, M. P. (Ed.) (2020). Glocalizatsiya [Glocalization]. *Sociology of Law: encyclopedic dictionary*. (pp. 186–188). Kharkiv : Pravo [in Ukrainian].
10. Fedorova, I. F. (2020). World music: pohodzhennya osoblyvosti evolyutziyi ta suchasni modyfycatziyi yavyzhcha [World music: origin, evolution features and modern phenomenon modifications]. *Candidate's thesis*. Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music. Kyiv [in Ukrainian].
11. Furdychko, A. (2017). Pop-folk yak yavyszhe cul'turnykh ethno-adaptatziynyhc protzessiv suchasnogo musichnogo mystetstva [Pop-folk as a cultural phenomenon of ethno-adaptational process of modern musical art of Ukraine]. *Narodoznavchi zoshyty*, 5 (137), pp. 1198–1207 [in Ukrainian].
12. Tsiupa, N. P. (2017). Spetsyfica narodnogo vocalu u suchasnomu mystetz'komu prostori Ukrainy (na prykladi diyal'nosti camernykh vocal'nykh ansambliv) [Specificity of modern folk vocal at the art space of Ukraine]. *Molodyi vchenyi*, 2 (42), pp. 109–112 [in Ukrainian].